

Lezen en tekst: **Genesis 39: 1-23**

Bijzonderheden: preek nummer 4 uit de serie (naar voren gehaald ivm presentatie vertrouwenspersonen tijdens de dienst; Jozef in de put (preek 3) komt een latere keer)

Gemeente van Jezus,

Slide 0 **Jozef in het huis van Potifar**

Slide 1 Verleiding

Eerst onschuldig: stel, je wil op je gewicht letten. En dan loop je binnen bij de warme bakker om brood te kopen. En daar geurt het je tegemoet. Jij staat daar met een lege maag. En vanuit de vitrine glanzen de moorkoppen. De kwarkgebakjes roepen om gekocht te worden. De tompoezen, appelflappen, gevulde koeken, chocola. En ga zo maar door...

Iets minder onschuldig: een vriend van je heeft beslag weten te leggen op de vragen van het proefwerk van die dag. Hij wil ze gratis aan je geven. En je hebt het niet zo goed geleerd...

Nog iets minder onschuldig: in je huwelijk loopt het niet meer zo lekker. Je houdt nog wel van je vrouw, maar de spanning en de hartstocht is wel een beetje weg. Dan wordt er een prachtige secretaresse aangenomen op je werk. Ze flirt op de eerste dag meteen al een beetje met je...

...

De duivel weet jouw zwakke plek. In het klein. In het groot. Zit het in je prestaties? Zit het in je uiterlijk? In je seksualiteit? In je geld? Hij weet het. Jij ook?

Kijk, zondigen tegen een dieet is zo erg niet. Zondigen tegen God wel. En het is verleidelijk. Voor ieder van ons. Maar wat de duivel je voorspiegelt is niet wat het lijkt. En leidt tot de dood.

Slide 1a Plaatje van verleiding

Slide 2 Zeg 'nee'!

Jezus zegt in de bergrede: als je hand je tot zonde verleidt, houw hem af. Als je oog je naar verkeerde dingen toe trekt, ruk het uit. Als je naar een vrouw kijkt en haar begeert heb je al overspel gepleegd. En nog meer extreme uitspraken staan er in Matteüs 5. We zullen straks een stukje lezen als wetslezing. Jezus bedoelt daarmee: blijf ver van verleiding. Zoek het niet op. Wapen je er tegen. Zeg: nee!

We zien Jozef. Het gaat hem voor de wind. Zo, dat het opvalt. Zegen van God valt blijkbaar op. Het is zelfs zo, dat de omgeving van Jozef gezegend wordt. De belofte aan Abraham, dat zijn nakomelingen tot zegen zouden zijn. Die komt uit. In Jozef. En hij krijgt alle macht in het huis van Potifar. In vers 6 staat dat hij zich alleen bekommerde om wat hij te eten kreeg. Daarmee wordt bedoeld, Jozef gaat overal over, behalve over de echte privé-dingen. De maaltijden van Potifar. De vrouw van Potifar.

En juist die vrouw gaat de duivel gebruiken. Het moet toch ego-strelend zijn als de vrouw van de baas voor je valt. Waarom valt ze voor Jozef? Sommigen zoeken het in het feit dat zij te kort kwam. Nu Jozef in huis is

wordt alles geregeld. Dus Potifar kan zich op zijn werk storten. Zij mist aandacht. Hunkert naar liefkozing. En meer. En dan is daar Jozef.

Zou het gek zijn als hij had toegegeven? Jozef is een gezonde jongeman. Heeft het prachtige uiterlijk van zijn moeder. Heeft hormonen. Een jongen van zeventien of achttien jaar. Ver van huis in een vreemd land. Hij zou ook uit zelfmedelijden hebben kunnen toegeven. Ook vanwege teleurstelling in God. *Waarom zou ik me aan Gods regels houden?* Maar nee, Jozef is trouw. Aan Potifar, aan God en aan zichzelf.

Maar het gaat maar door. Als hij in de keuken aan het werk is staat ze verleidelijk over het aanrecht gebogen. Als hij in het badhuis is lonkt ze vanuit het water. Als hij in de slaapvertrekken loopt ligt ze voor hem klaar. Ze laat geen kans onbenut. Ze laat geen dag voorbij gaan.

Hoe ontkom je er aan? Ze zal ongetwijfeld aantrekkelijk geweest zijn. Hoe doet Jozef dat? Hoe komt hij zo standvastig? Ze ligt nota bene voor het grijpen!

Jozef ziet de duivel. Hij is enorm op zijn hoede. En zegt nee. Zelfs als ze hem probeert aan te randen. Hij vlucht nog liever naakt weg, dan dat hij toegeeft. Hij gaat nog liever de gevangenis in, dan dat hij zondigt. Hij is ook volkomen eerlijk in zijn motivatie. Zegt niet met een smoesje dat hij niet op haar valt. Of dat ze niet aantrekkelijk is. Nee, hij wil het vertrouwen van Potifar en God niet beschamen. Jozef zegt nee.

Wat is zijn geheim?

Slide 3 In zijn hand...

2

De verteller van Genesis kiest zijn woorden zorgvuldig. Een aantal dingen vallen op in het Hebreeuws. Bijvoorbeeld dat de schrijver speelt met het woord 'hand'. Het is helemaal wegvertaald, maar je ziet dat in de hand van Jozef alles in goud verandert. Zowel in het huis van Potifar als in de gevangenis. Hem wordt veel in handen gelegd. (vers 3, 4, 6, 8, 22 en 23)

Maar ook voor de vrouw van Potifar geldt, dat ze veel in handen houdt. Zeer geraffineerd probeert de duivel via haar het heft weer in handen te krijgen. Ze grijpt Jozefs kleed. Houdt stevig vast (vers 12, 13). Het kleed blijft achter in haar hand. Maar als de bedienden komen, in vers 15 en 16, dan staat daar expliciet tot twee keer, dat ze het kleed heeft losgelaten. Het ligt naast haar rustbed. Zo gaat ze zeer berekenend te werk. Ze geeft ook nog eens Potifar een sneer in haar opmerkingen. Zo is de vrouw van Potifar een werktuig in de hand van de duivel.

Dat de schrijver het zo opschrijft is een prachtig staaltje literatuur. Daarom vertel ik het hier ook. Het is echt prachtig geschreven. Maar er zit ook iets achter. Blijkbaar heb je het leven niet in de hand. God legt je dingen in handen. De duivel probeert datzelfde, heel slinks. Heel geniepig. Venijnig. En je valt zomaar in zonde. De verleiding is zo dichtbij. Maar denk niet dat je het zelf in de hand hebt. Dat je *jezelf* in de hand hebt. Je bent maar mens. Denk niet dat Jozef zichzelf zo verschrikkelijk goed kan beheersen. Dat is wel zo, maar hoe komt dat?

Waarom houdt Jozef stand? Omdat hij zelf zo sterk is? Omdat hij zichzelf goed in de hand heeft? Geloof me, daar is geen sprake van. Als Jozef in eigen kracht zou leven. Dan zou er niet veel van terecht komen. Geheiligd leven kun je alleen door de Geest van God. Volhouden kun je alleen door zijn genade. Jozef weet zich in Gods hand. En *dat* maakt, dat hij veilig is. Hij overschatte zichzelf niet. Hij weet, dat alles wat hij heeft, dat dat gekregen is. Dat hij het niet zelf in de hand heeft.

Want in heel het Jozef-verhaal komt de naam van God, JHWH, bijna niet voor. Aan het einde, maar voor de rest. Alleen hier in dit hoofdstuk gebruikt de schrijver wel die naam. JHWH, HEER, met hoofdletters. De God die er bij is. De God die zorgt. Die zegent. Het is de zegen en de nabijheid van de HEER die zorgt dat Jozef stand houdt. Het is niet zijn eigen kracht, maar Gods hand, die hem voor zondigen behoedt.

God heeft een plan met Jozef. En in dat plan past het niet, dat Jozef hier toegeeft. Jozef is gehoorzaam aan Gods weg. Maar het is vooral genade. Ook met jou heeft God een plan. Hij maakt duidelijk dat hij zijn kerk stralend wil maken. Wil heiligen. Hij houdt verschrikkelijk veel van je. En laat je geen moment alleen. Vertrouw dan op zijn kracht. En leef in zijn liefde. Alleen dan, als Hij je nabij is, houdt je het vol.

God heeft een plan met jou. De duivel wil je daar van af helpen. Bid om Gods genade. En zijn kracht. En overschat je zelf niet. Maar blijf ver van de zonde. Heer, doe uw wil in mij.

Amen

Slide Stellingen en vragen voor een bespreking:

1. Wat zijn jouw zwakke plekken?
2. Hoe kun jij de hulp van een ander gebruiken om sterk te zijn?
3. Hoe laat God aan jou merken dat hij er altijd voor je is?